

Kursuseprogramm

Ainekood IFI6049	NIMETUS Intellektuaalne omand ja andmekaitse		
Maht 3 EAP	Kontakttundide maht: 28	Õppesemester: S	Eksam
Eesmärk:	Aine eesmärk ja kuuluvus: Anda kehtivale õigusele tuginedes ülevaade intellektuaalse omandi (IO) ja andmekaitse olemusest ja nendega seotud õiguse instituutidest ja suundumustest.		
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	<p>IO mõiste, õiguslikud alused, kehtivus ja liigid. Autoriõigus: autor, teos, õiguste sisu. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Andmebaasi tegija õigused. Teoste vaba kasutamine. Leiutise kaiste. Arvutiprogrammi õiguskaitse. Eesti patendisüsteem, rahvusvaheline patent (PCT, Euroopa patent). Tööstusdisain, registreeritud ja registreerimata disaini kaitse. Kaubamärk, nõuded kaubamärgile. Rahvusvaheline kaubamärk (EL, Madridi süsteem). Domeeninime õiguslik regulatsioon. Ärisaladus, oskusteave, kõlvatu konkurents. IO ja lepinguõigus: lepingute sõlmimise üldpõhimõtted, litsentsilepingud. Vabakasutuse tüüptingimused (erinevad tüüplitsentsid). IO ja tööõigus: töötaja õigused ja tööandja õigused. IO vaidluste lahendamine. Karistusõiguslik regulatsioon. Andmekaitse, infoühiskonna teenus. Avalik teave.</p> <p>Kursuse põhiosa koosneb loengutest ja seminaridest. Iseseisva tööna töötavad tudengid läbi õigusakte ja lahendavad kaasuseid.</p>		
Õpiväljundid:	Aine läbinud tudeng oskab hinnata loometöö tulemuste rakendamise õiguslikku külge, orienteeruda litsentsilepingute põhitingimustes, saab aru õiguste kasutamie põhimõtetest ja teab põhilisi andmete töötlemise reegleid.		
Hindamise meetodid:	Kirjalik eksam.		
Õppejõud:	Tanel Õunapuu		
Ingliskeelne nimetus:	Intellectual property and data protection		
Eeldusaine:	-		
Kohustuslik kirjandus:	Õigusaktid seminarides käsitletavatele teemade mahus: autoriõiguse seadus, patendiseadus, kasuliku mudeli seadus, kaubamärgiseadus, võlaõigusseadus, isikuandmete kaitse seadus, avaliku teabe seadus, infoühiskonna teenuse seadus. EL Nõukogu määrus (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta, EL Nõukogu määrus (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta.		
Asendus kirjandus: (üliõpilase poolt läbi	Portaalid: oami.europa.eu, creativecommons.org, www.epa.ee, www.wipo.org, www.eitk.ee, autor.ee, aki.ee		

<p>töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)</p>	<p>MTÜ Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus „Intellektuaalomandi õppematerjal“ 2015 http://www.eitk.ee/public/dokumendid/valjaanded/EITK_opik.pdf</p> <p>Euroopa Komisjon „IO parima praktika juhend“ 2007 http://www.eitk.ee/public/dokumendid/valjaanded/est/Intellektuaalomand_Parima_praktika_juhend_2007.pdf</p> <p>Eneken Tikk, Ants Nõmper. „Informatsioon ja õigus“ AS Juura 2007</p> <p>Jaak Ostrat. „Kaitsmata toodang on probleemide allikas. Tööstusomandi ABC. AS Juura 2006</p> <p>Tanel Õunapuu „Lepingute sõlmimise, täitmise ja lõpetamise põhialused“ TLÜ teadmussiirde keskus 2007 www.tlu.ee/files/arts/1317/lepind9a3a2ecda581c54c648e79344185060.pdf</p> <p>Aleksei Kelli, Priit Lätt, Heiki Pisuke „Intellektuaalse omandi kaasuste kogumik“ Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus 2008 https://kule.kul.ee/avalik/meedia/Autorioigus/IO_kaasused.pdf</p>
<p>Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele pääsemise nõuded</p>	<p>Eksamile pääsemise eeldus on positiivsele hindele tehtud iseseisv töö (kaasuse lahendus) ning osalemine enamikul seminaridest.</p> <p>Kordushindamine on võimalik põhjendatud juhul kokkuleppel õppejõuga.</p>
<p>Iseseisva töö nõuded</p>	<p>Iseseisva tööna tuleb lahendada kaasus (juhtumülesanne). Lahendus peab sisaldama probleemi teoreetilist analüüsi ning pakkuma tuginedes õigusaktidele või lepingu tingimustele lahendust.</p>
<p>Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase</p>	<p>Teoreetilised teadmised, orienteerumine abimaterjalides ja analüüsioskus. Eksam koosneb 4 üldteoreetilisest küsimusest ja vähemalt ühest kaasusest. Eksami iga osa omab hinde kujunemisel võrdset kaalu. Hinne kujuneb vastavalt TLÜ õppekorralduse eeskirjale (eristav hindamine).</p>
<p>Informatsioon kursuse sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupa sh kontakttundide ajad</p>	<p>Läbitavad teemad nädalate või loengute kaupa.</p> <p>1. Loeng 04.09.15 IO mõiste, ajalugu, õiguslikud alused, kehtivus ja liigid. Autoriõigus: autor, teos, varalised ja mittevaralised õigused. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Andmebaasi tegija õigused.</p> <p>2. Loeng 11.09.15 Tööstusomand: leiutise kaiste. Eesti patendisüsteem, rahvusvaheline patent (PCT, Euroopa patent).</p> <p>3. Loeng 25.09.15 Tööstusidisain. Kaubamärk, rahvusvaheline kaubamärk, nõuded kaubamärgile.</p>

	<p>Domeeni, ärinime õiguslik regulatsioon.</p> <p>4. Loeng 02.10.15 Ärisaladus, kõlvatu konkurents. IO ja lepinguõigus: lepingute sõlmimise üldpõhimõtted. Litsentsilepingud. Tarkvara rentimine. IO tehingute maksustamine. Vabakasutuse tüüptingimused (Creative Commons, GNU GPL, Public Domain jms).</p> <p>5. Loeng 09.10.15 Teoste vaba kasutamine. Arvutiprogrammi vaba kasutamine. Linkimine. IO ja tööõigus: töötaja õigused ja tööandja õigused. IO vaidluste lahendamine (kohus, apellatsioonikomisjon) Karistusõiguslik regulatsioon.</p> <p>6. Loeng 30.10.15 Andmekaitse: isikuandmete kaitse mõisted, andmesubjekti õigused, andmete töötlemise nõuded, õiguste kaitse Infoühiskonna teenus: põhimõisted, spämm, õiguste kaitse. Avalik teave: õigus teabele, teabenõue, selgitustaotlus, juurdepääsu piirangud.</p> <p>7. Seminar 13.11.15 Kaasused: autor ja tema õigused. Näited Eesti vaidlustest. Tööülevaade käigus loodud teosed.</p> <p>8. Seminar 20.11.15 Kaasused: õiguste üleandmine ja litsentsimine. Näidislepingute analüüs.</p> <p>9. Seminar 27.11.15 Kaasused: domeen, kaubamärk, ärisaladus</p> <p>10 Seminar 04.12.15 Kaasused: tarkvara litsentsid, sh GNU, CC jms litsentsid, spämm, isikuandmete töötlemine, juurdepääsupiiranguga teave.</p>
--	---

Õppeainet kureeriv üksus:	Informaatika instituut/ Digitehnoloogiate instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Tanel Õunapuu
Allkiri:	
Kuupäev:	14.08.2015

Kursuseprogramm registreeritud akadeemilises üksuses

Kuupäev	22.08.2015
Õppeassistendi nimi	Liina Kirsipuu
Allkiri	